

JORDENS SKOVE

Hvor meget skov er der tilbage, hvad betyder den for klimaet, og hvordan har den udviklet sig fra før industrialiseringen til i dag?

KORT SVAR

Jordens skove dækker i dag omkring en tredjedel af landjorden — cirka 4 milliarder hektar. Skoven er samtidig et af planetens største kulstoflagre og optager hvert år langt mere CO₂, end den udleder. Arealet er skrumpet markant siden istiden, men tabet er aftaget de seneste årtier — og udviklingen går i modsatte retninger: ned i dele af troperne, op i Europa og Asien.

Nåleskov i tempereret bjergterræn. Foto: Vica Wood.

Denne artikel samler de mest anvendte tal om verdens skove — hvor de findes, hvad de betyder for klimaet, og hvordan arealet har udviklet sig — udelukkende på grundlag af navngivne kilder som FN's fødevare- og landbrugsorganisation (FAO), World Resources Institute og forskningsdata samlet af Our World in Data.

1. Skoven i tal

Verdens samlede skovareal er opgjort til 4,14 milliarder hektar, svarende til cirka 32 % — næsten en tredjedel — af Jordens samlede landareal. (FAO, Global Forest Resources Assessment 2025)

Godt halvdelen af verdens skov findes i blot fem lande: Rusland, Brasilien, Canada, USA og Kina. (FAO, FRA 2025)

Kulstof: skovens klimarolle

Verdens skove lagrer tilsammen omkring 714 gigatons kulstof. Den mere detaljerede fordeling mellem levende biomasse og skovbundens jord blev i FRA 2020 opgjort til ca. 44/45 % — denne underopdeling er endnu ikke genbekræftet med samme præcision i FRA 2025. (FAO, FRA 2025; delvist FAO, FRA 2020)

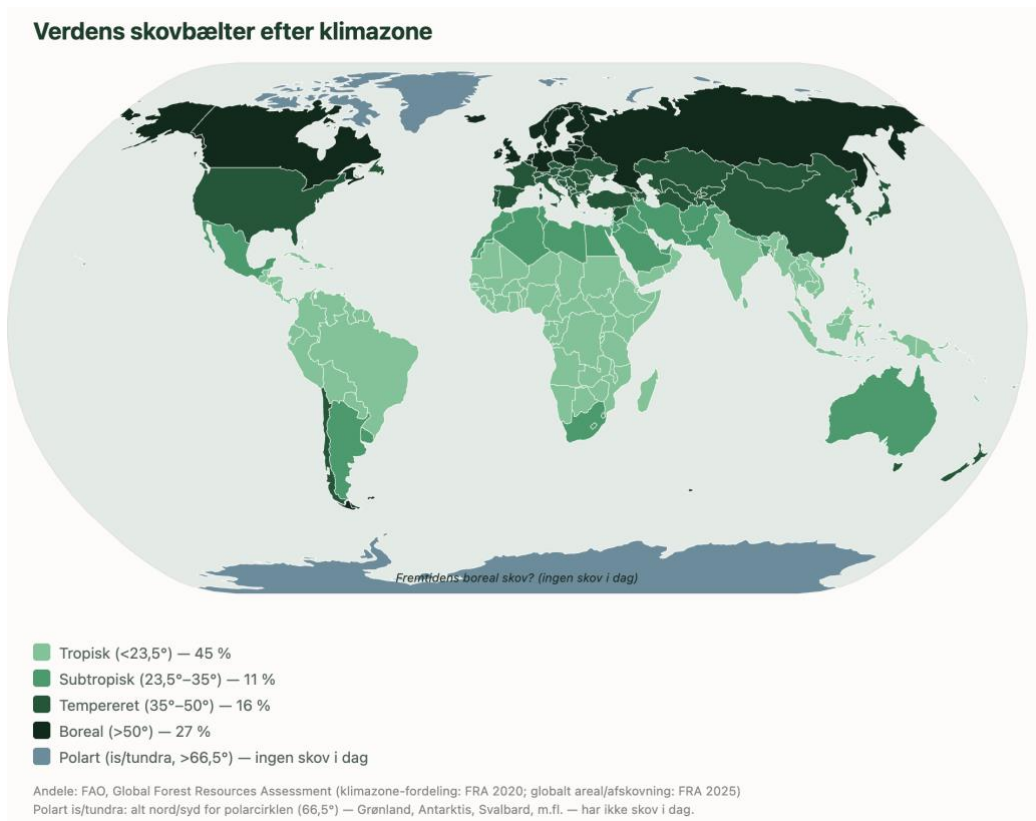
Skovene er samtidig et aktivt kulstofdræn: i 2001–2019 optog de årligt ca. 16 milliarder tons CO₂ og udledte ca. 8,1 milliarder tons — et nettooptag på ca. 7,6 milliarder tons CO₂ om året. (Harris m.fl., Nature Climate Change 2021 / WRI, Global Forest Watch)

Ilt: en udbredt misforståelse

Skove danner ilt, men påstanden om, at f.eks. Amazonas producerer 20 % af verdens ilt, er ikke korrekt. Modne skove forbruger næsten lige så meget ilt, som de danner, så nettobidraget er tæt på nul. Skovenes afgørende klimabetydning ligger i kulstoflagringen. (National Geographic 2019; FactCheck.org 2019)

2. Jordens skovtyper

FAO inddeler verdens skove i fire klimatiske hovedtyper. Kortet viser, hvor bælteerne ligger, og hvor stor en andel af verdens skovareal hver type udgør.

Kort: Vica Wood, baseret på FAO-data.

- Tropiske skove — 45 % af verdens skovareal.
- Boreale skove — 27 %. Nåleskovsbæltet gennem Rusland, Canada og Skandinavien.
- Tempererede skove — 16 %. Bl.a. Europa og det østlige Nordamerika — kilden til det meste europæiske løvtræ.
- Subtropiske skove — 11 %. Overgangszonen mellem tropisk og tempereret klima.

Eksempler fra skovbælterne

Tropisk regnskov i morgendis. Foto: Adobe Stock.

Baobabtræer — tør tropisk/subtropisk zone. Foto: Adobe Stock.

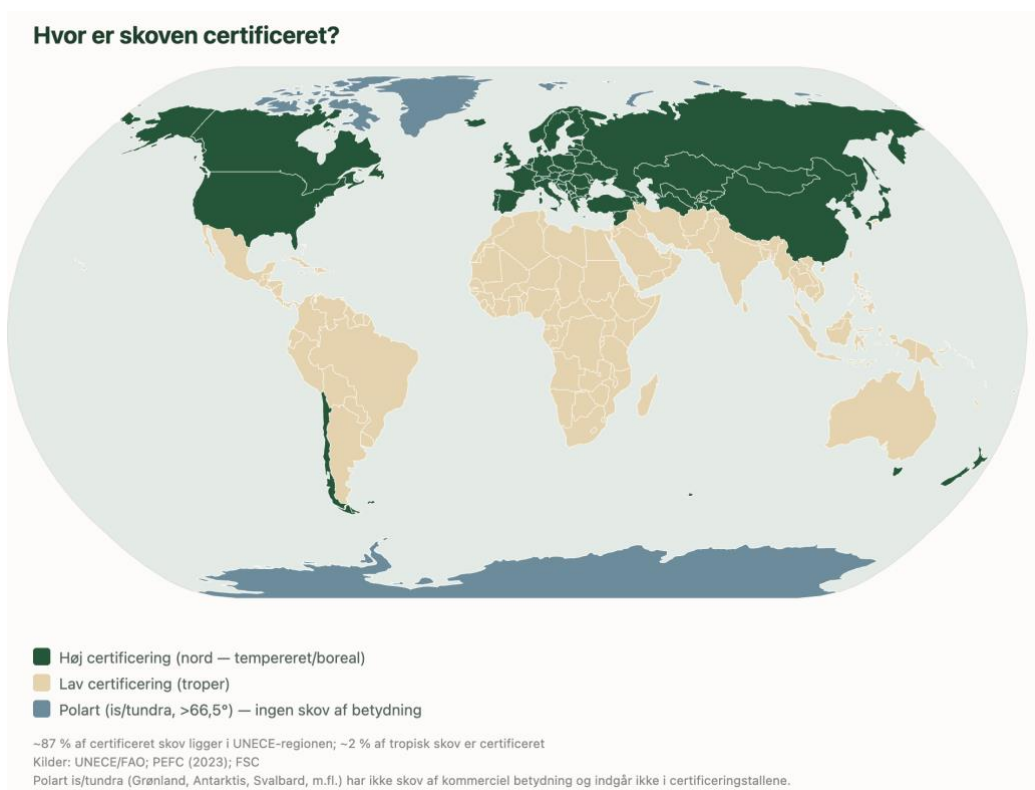

Tempereret nåleskov set mod kronerne. Foto: Vica Wood.

3. Hvor meget skov er certificeret?

Certificeringsordninger dokumenterer, at en skov drives ansvarligt. De to største er FSC og PEFC. Set i forhold til verdens samlede skovareal er den certificerede andel dog begrænset — og meget ulige fordelt mellem klimazonerne.

Kort: Vica Wood, baseret på UNECE/FAO- og PEFC/FSC-data.

- PEFC: knap 300 millioner hektar. (PEFC, 2023)
- FSC: cirka 174 millioner hektar i 89 lande. (FSC)
- Dobbeltcertificering: cirka 63 millioner hektar er certificeret efter begge ordninger. (PEFC/FSC, 2023)

Tilsammen dækker FSC og PEFC i størrelsesordenen 11 % af verdens skovareal, og ca. 87 % af den certificerede skov ligger i UNECE-regionen (tempererede og boreale skove). Kun ca. 2 % af de tropiske skove er certificeret. (UNECE/FAO; Yale Global Forest Atlas)

De to ordninger suppleres af stærke regionale standarder. I Nordamerika drejer det sig især om SFI (Sustainable Forestry Initiative) i USA og Canada, CSA (CAN/CSA-Z809) i Canada og ATFS (American Tree Farm System) i USA — alle anerkendt (endorseret) under PEFC-paraplyen ved siden af FSC. (PEFC; AF&PA)

Lovlighed og stigende dokumentationskrav

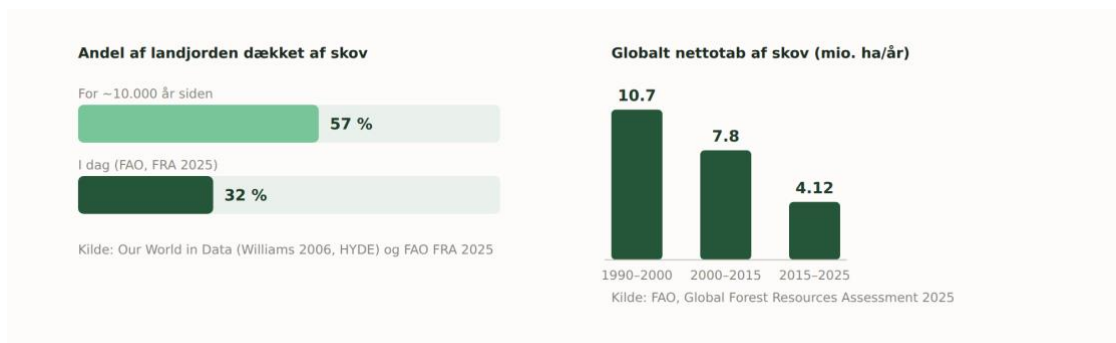
FLEGT er ikke en arealcertificering, men EU's ordning for at sikre, at importeret træ er lovligt fældet, via frivillige partnerskabsaftaler (VPA'er). Indonesien er indtil videre det eneste land, der udsteder FLEGT-licenser, hvilket har været muligt siden 2016. FLEGT dokumenterer lovlighed; FSC og PEFC går videre og dokumenterer bæredygtig drift. (EU/EUR-Lex; FAO; EEAS)

Kravene til at dokumentere lovligt fældet træ stiger markant. EU's tømmerforordning (EUTR) forbød at bringe ulovligt fældet træ på EU-markedet, og den afløses nu af EU's afskovningsforordning (EUDR), som stiller skarpere krav: træprodukter skal både være afskovningsfrie og lovligt produceret — altså i overensstemmelse med produktionslandets nationale love — dokumenteret gennem due diligence og geolokation ned på oprindelsesniveau. Efter en udskydelse er EUDR sat til at gælde fra udgangen af 2026 for store virksomheder og senere for mindre. (Europa-Kommissionen; Europa-Parlamentet, 2025–2026)

Til arkitekter og øvrige fagfolk: certificerings- og lovlighedsdokumentation for konkrete produkter — EPD'er, CE-mærkning og Chain of Custody-certifikater — findes samlet under **Dokumentation** på vicawood.dk.

4. Skovarealet gennem historien

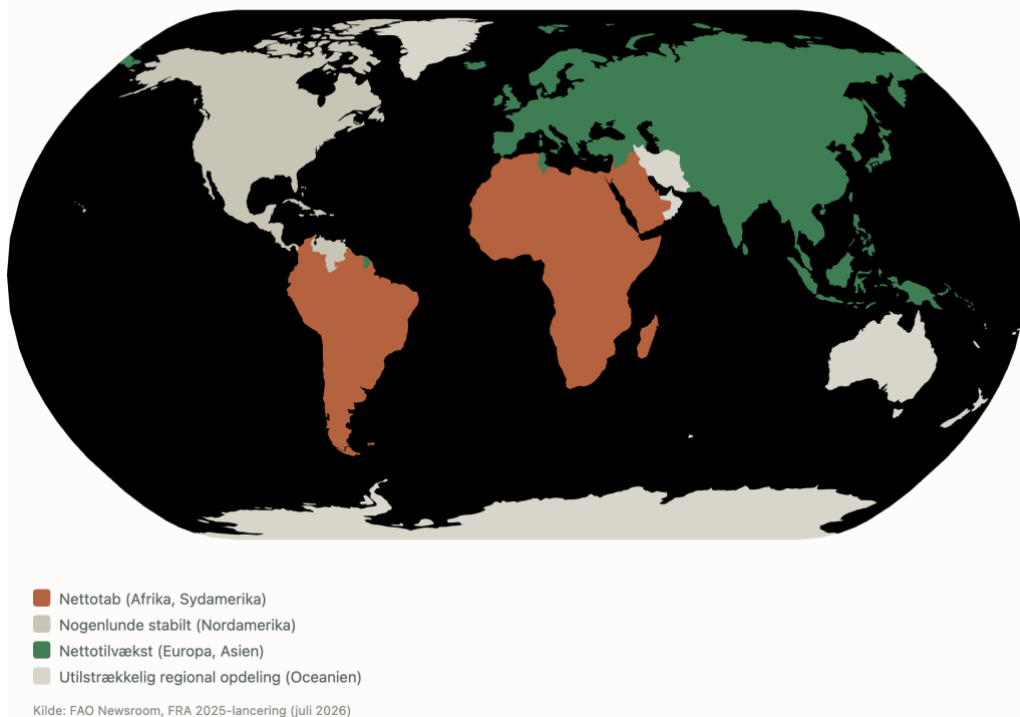
For cirka 10.000 år siden dækkede skov en langt større del af kloden end i dag. Siden da har verden mistet omkring en tredjedel af sit skovareal — cirka 2 milliarder hektar — og halvdelen af tabet er sket alene i det seneste århundrede.

Skovdækket før og nu, samt globalt nettotab af skov pr. periode. Kilder: Our World in Data (Williams 2006, HYDE, FAO); FAO, Global Forest Resources Assessment 2025.

Skovrydningen fortsætter, men i aftagende tempo. Nettotabet er faldet fra 10,7 millioner hektar om året i 1990–2000 til 7,8 millioner hektar i 2000–2015 og videre til 4,12 millioner hektar i 2015–2025 — et fald på omkring 61 % siden 1990'erne. Udviklingen trækker i to retninger: arealet falder fortsat i dele af tropenerne, mens det er stabilt i Nordamerika og stigende i Europa og Asien. (FAO, FRA 2025)

Hvor ændrer skoven sig?

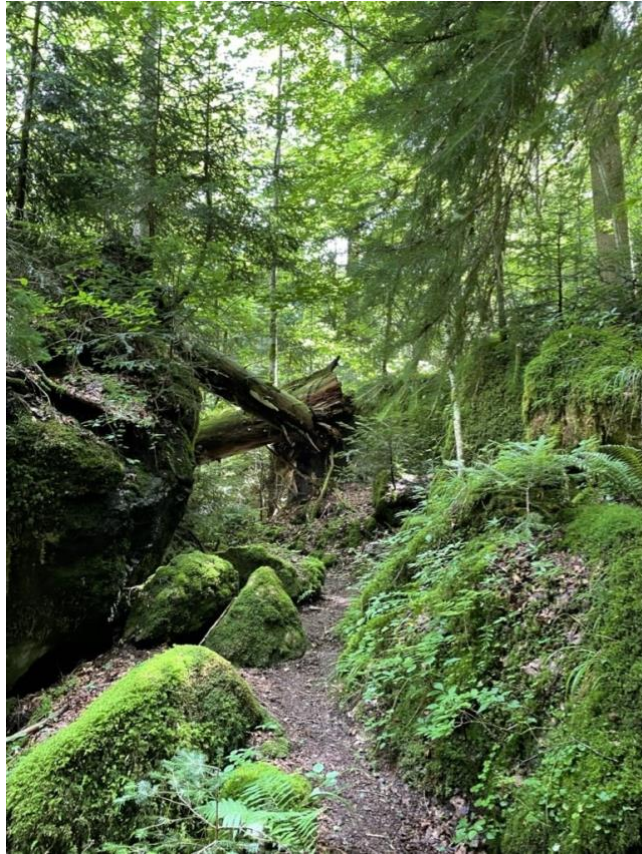
Kort: Vica Wood, baseret på FAO-data.

VICA WOODS NUANCE: NETTOTILVÆKST ER IKKE ENSBETYDENDE MED KVALITET

En registreret nettotilvækst i skovareal skal læses med forsigtighed. Omdriftsalderen i skovbrug er lang — typisk 70–150 år — så en nettotilvækst er resultatet af en langsigtet proces, ikke en hurtig gevinst, og den kan ikke i sig selv tages som bevis for, at skoven er blevet bedre.

Der er samtidig en reel risiko for, at tilvæksten primært består af hurtigtvoksende træ af lavere kvalitet i ensartede bevoksninger (plantagebrug i form af mono- og semi-monokulturer — for eksempel nåletræs-, bambus-, pil-/energitræs-, palmeolie- og gummitræsplantager — som ikke entydigt er problematiske, men overvejende indebærer en risiko), uden at der sikres den artsrige og robuste sammensætning, der skal til for, at skoven også kan modstå fremtidens klimaændringer.

Naturskov, der ikke drives kommercielt, frembringer ofte noget af det tætteste og mest holdbare træ. Det er derfor en central opgave for den kommercielle skovdrift at blive bedre til at sikre både kvalitet og artsdiversitet — ikke kun areal.

Skovbund med dødt ved, mos og naturlig genvækst. Foto: Vica Wood.

VICA WOODS VURDERING

Internationalt samarbejde

Samarbejde på tværs af grænser og flere ressourcer til forskning og ordninger, der fremmer bæredygtig skovdrift internationalt, er afgørende for, at skovens ressourcer også er til stede i fremtiden — og kan udnyttes bedre, med større hensyn til diversitet og langsigtet balance.

Ordninger der belønner ansvarlighed

Flere nationale og internationale ordninger bør belønne ansvarlig og fremtidssikret skovdrift, så særligt sårbare skovøkosystemer kan beskyttes — samtidig med at virksomheder, der vælger den ansvarlige vej, fortsat kan drive sund forretning. Det kræver ordninger, der bygger bro mellem hensynet til skoven og hensynet til en levedygtig branche, ikke det ene på bekostning af det andet.

Klimasikret certificering & fokus på certificering af tropiske skove

I takt med at en stadig større andel af skoven på den nordlige halvkugle certificeres, bør indsatsen i højere grad her rettes mod mere klimasikret skovdrift der underlægges certificeringsordningerne.

Certificeringsordninger der sikrer forsvarlig skovdrift bør prioriteres højt på dagsordenen for tropiske skove.

De tropiske skove ligger i lav- og mellemindkomstlande og her kræver det langt stærkere økonomiske incitamenter til at sikre ansvarligt skovbrug så skovforringelse og skovrydning mindskes. De økonomiske incitamenter peger mod, at skov ikke er rentabel i samme grad som land- og dyrebrug — hvorfor skovens betydning på et makroøkonomisk plan kan tænkes at være mindre, og hvorfor denne lavere rentabilitet i sig selv kan være en medvirkende årsag til afskovning (skovrydning).

Tiltag der giver økonomisk incitament til at være skovbruger bør fremmes.

Nye værktøjer

AI, satellit- og droneovervågning samt DNA- og isotopsporing af træ gør det i stigende grad muligt at følge skovens tilstand, kortlægge biodiversitet og dokumentere lovligt handlet træ. Et konkret eksempel er World Forest ID, stiftet af blandt andre World Resources Institute, Kew Gardens og det amerikanske skovvæsen — en åben database med i dag ca. 35.000 DNA- og isotoprøver fra 378 arter i 48 lande, der gør det muligt at verificere en trævares art og oprindelse videnskabeligt.

Fremtidens skovudnyttelse

FAO venter en stigning i det globale forbrug af rundtømmer på mellem 6 og 32 % frem mod 2050 — op mod 49 % når nyere anvendelser som krydslamineret træ (CLT) til byggeri og træbaseret bioenergi regnes med. Samtidig åbner nye indtægtskilder som CO₂-kvoter og biodiversitetskreditter for, at skovejere kan honoreres for andet end tømmer. Men klimaforandringerne lægger selv et stigende pres på skoven i form af flere storme, tørkeperioder og skadedyrsangreb, som især rammer nåletræsmonokulturer som rødgran hårdt — hvilket gør den artsrige, robuste skovdrift, vi peger på ovenfor, til en forudsætning for at indfri den stigende efterspørgsel ansvarligt.

Næste artikel

Denne artikel følges senere op af selvstændige artikler om tempererede, tropiske og boreale skove — med fokus på deres træarter, aktuelle status og fremtid. Læs videre i kapitel 01, eller følg Vica Wood for flere fagartikler om skovens vej til gulvet.

Placering i serien

Denne artikel åbner Kapitel 01 — Skoven som system og hører til Lag A — Fundament i Vica Wood Knowledge System. Seriens holistiske fundament er samlet i VW-MANIFEST-002 — Fra skov til bygning.

- Næste i serien: VW-01-002 — Tempererede skove: sådan fungerer de.
- Videre: VW-01-003 Tropiske skove · VW-01-004 Boreale skove · VW-01-005 Skovens kulstofkredsløb.
- Fremad i læringsrejsen: VW-02-001 Træarter og egenskaber · VW-04-001 Oprindelse og transparens.

Kilder

Kontroldato 29. juli 2026. Tallene efterkontrolleres, når nye opgørelser udkommer.

- FAO — Global Forest Resources Assessment 2025 (globale totaltal, kulstoflager, decennievis nettotab); FAO — Global Forest Resources Assessment 2020 (klimazone-fordeling og kulstof-underopdeling, endnu ikke genbekræftet i FRA 2025).
- Harris m.fl. (2021), Nature Climate Change / WRI, Global Forest Watch.
- Woodwell Climate Research Center; Our World in Data (Williams 2006, HYDE, FAO).
- PEFC; FSC; UNECE/FAO Forest Products Annual Market Review; Yale Global Forest Atlas.
- Forest Europe — State of Europe's Forests 2020. National Geographic (2019); FactCheck.org (2019).
- Lovlighed: EU/EUR-Lex, FAO, EEAS (FLEGT); Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet (EUTR/EUDR, opdateret 2025–2026). Nordamerikanske ordninger: PEFC (SFI, CSA, ATFS); AF&PA.
- World Resources Institute — "World Forest ID" (data pr. februar 2024).
- Fremtidens skovudnyttelse: FAO, "The State of the World's Forests 2024" (SOFO), kap. 2, rundtømmerprojektioner til 2050; Dansk Skovforening, "Fremtidens skovbrug byder på et væld af nye muligheder"; DM Bio, "Fremtidens klima giver øget pres på skovene".